

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Vtrum redeant in æquali reatu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ARTICVLVS III.

¶ Super quæst. octaua- gesima octaua articu- lum tertium.

Utrum per ingrati- tudinem peccati se- quentis confurgat reatus, quantus fuerat peccatorum prius dimissorum.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur quod per ingratitudinem peccati sequentis confurgat tantus reatus, quantum fuerat peccatorum prius dimissorum: quia secundum magnitudinem peccati est magnitudo beneficii, quo peccatum dimittitur, & per consequens magnitudo ingrati- tudinis, qua hoc beneficium contemnitur: sed secundum quan- titatem reatus consequentis, ergo est tantus reatus qui confurgit ex in- gratitudine sequentis peccati, qu- tus fuit reatus omnium præceden- tium peccatorum.

¶ 2 Præ. Magis peccat qui Deum offendit, quam qui offendit ho- minem: sed seruus manumissus ab aliquo domino, reducitur in eandem seruitutem, a qua prius fuit liberatus, uel etiam in graui- orem, ergo multo magis ille, qui contra Deum peccat post libera- tionem a peccato, reducitur in tantum reatum poenæ, quantum primo habuerat.

¶ 3 Præ. Matth. 18. dicitur, quod ira- tus Dominus tradidit eum (cui re- plicatur peccata dimissa), propter ingrati- tudinem, et torribus quoad usque redderet uniuersum debitum; sed hoc non esset, nisi confurgeret ex ingrati- tudine rea- tus, quantum fuit omnium præ- ritorum peccatorum, ergo æqua- lis reatus per ingrati- tudinem redit.

SED CONTRA est, quod dicitur Deut. 25. Pro mensura peccati erit & pla- garum modus. Ex quo patet, quod

ex paruo peccato non confurgit magnus reatus: sed quandoque peccatum mortale sequens, est mul- to minus quolibet peccatorum prius dimissorum, non ergo ex peccato sequenti redit tantus reatus, quantum fuit peccatorum prius dimissorum.

RESPON. Dicendum quod quidam dixerunt, quod ex peccato sequenti, propter ingrati- tudinem, confur- git tantus reatus, quantum fuit reatus peccatorum prius dimissorum super reatum proprium huius peccati: sed hoc non est necessarium, quia sicut supra dictum est, reatus præcedentium peccatorum non redit per peccatum sequens, in quantum sequebatur ex actibus præteritorum peccatorum, sed in quantum conseq- tur actum sequentis peccati. Et ideo oportet, quod quantitas reatus redeuntis, sit secundum grauitatem pecca- ti subsequentis. Potest autem contingere, quod graui- tas peccati subsequentis aequetur grauitati omnium peccatorum præcedentium: sed hoc non semper est necesse, sicut loquamur de grauitate eius, quam habet ex sua specie, cum quandoque peccatum sequens sit for-

nicatio simplex, peccata uero præterita fuerunt adul- teria, uel homicidia, seu sacrilegia) siue etiam loqua- mur de grauitate, quam habet ex ingrati- tudine an- te. non enim oportet, quod quantitas ingrati- tudinis sit absolute equalis quantitati beneficii suscepti, cuius quantitas attenditur secundum quantitatem pecca- torum prius dimissorum. contingit enim quod con- tra eundem beneficium unus est multum ingratus, uel secundum intentionem contemptus beneficii, uel secundum grauitatem culpæ contra benefactorem com- missa: alius autem parum, uel quia minus con- temnit, uel quia minus contra benefactorem agit: sed proportionaliter quantitas ingrati- tudinis adæ- quatur quantitati beneficii: supposito enim equali contemptu beneficii, uel offensa benefactoris, tanto crit grauior ingrati- tudo, quanto beneficium fuit ma- ius. unde manifestum est, quod non est necesse, quod propter ingrati- tudinem, semper per peccatum se- quens redeat tantus reatus, quantum fuit præceden- tium peccatorum: sed necesse est quod proportionaliter quanto peccata prius dimissa fuerunt plura & maiora, tanto redeat maior reatus per quaecumque sequens mortale peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod beneficium remissionis culpæ recipit quantitatem absolutam, secundum quantitatem peccatorum prius dimisso- rum: sed peccatum ingrati- tudinis non recipit quan- titatem absolutam secundum quantitatem beneficii, sed secundum quantitatem contemptus uel offense, ut dictum est. & ideo ratio non sequitur.

AD SECUNDVM dicendum, quod etiam seruus manumissus non reducitur in pristinam seruitutem pro quacumque ingrati- tudine: sed pro aliqua graui.

AD TERTIVM dicendum, quod illi, cui peccata dimissa replicantur propter subsequenter ingrati- tudinem, redit uniuersum debitum, in quantum quan- titas peccatorum præcedentium proportionaliter inuenitur in ingrati- tudine subsequenti, non autem absolute dictum est.

ARTICVLVS IIIII.

¶ Super quæstio. octua- gesima octaua arti- culum quartum.

Utrum ingrati- tudo, ratione cuius se- quens peccatum facit redire pec- cata prius dimissa, sit spe- ciale peccatum.

AD QVARTVM sic procedi- tur. Videtur, quod ingratitudo, ratio cuius sequens peccatum facit redire peccata prius dimissa, sit speciale peccatum. Re- tributio enim gratiarum pertinet ad contrapassum, quod requiritur in iustitia, ut patet per Philo- sophum quinto Ethic. sed iustitia est specialis uirtus, ergo ingrati- tudo est speciale peccatum.

¶ 2 Præ. Tullius in 2. Rhetor. ponit quod gratia est specialis uirtus: sed ingrati- tudo opponitur gratiæ, ergo ingrati- tudo est speciale pec- catum.

¶ 3 Præ. Specialis effectus a specia- li causa procedit: sed ingrati- tudo habet specialem effectum, sci- licet quod facit aliquo modo redire peccata prius dimissa, ergo in-

In corp. ar.

In corp. ar.

2. 2. q. 107. ar. 2. 2. q. 1. 2. 4. dif. 2. 2. q. 1. ar. 3. q. 3.

Li. 5. e. 5. non remora pri cip. re. 5.

Lib. 1. de In- uent. fol. 4. ante 5. lib.

GATA